

ENNETUS JA KOGUKONNATÖÖ

/Lastekaitsetöötajate põhikoolituse I moodul/

23.-24. mai 2018

Sihtgrupp: kohalike omavalitsuste ja Sotsiaalkindlustusameti lastekaitsetöötajad ja nende ülesandeid täitvad sotsiaaltöötajad ning kohalike omavalitsuste sotsiaalvaldkonna juhid.

Eesmärk: koolitusel osalenu mõistab ennetustöö eesmärgi, ennetustegevuste sisu ja teadvustab kohaliku omavalitsuse ning lastekaitsetöötaja rolli ennetustegevuse eestvedajana.

23. mai 2018

09.30 – 10.00 *Saabumine ja hommikukohv*

10.00 – 11.30 Lapse heaolu käsitlemine ja lastekaitsetöö laiem kontekst. Lastekaitsetöötaja muutuv roll kohalikus omavalitsuses.

11.30 – 11.45 *Paus*

11.45 – 13.15 Lastekaitsetöö põhimeetodid. Lapse heaolu hindamise kolmnurk. Kaitse- ja riskifaktorid.

13.15 – 13.45 *Lõuna*

13.45 – 15.15 Ennetuse kontseptsioon.

15.15 – 15.30 *Paus*

15.30 – 17.00 Teaduspõhisus- ja teadmispõhisus ennetustegevuses.

24. mai 2018

08.30 – 09.00 *Saabumine ja hommikukohv*

09.00 – 10.30 Kogukond ja selle ressursid. Kogukonnatöö seos ennetustegevusega KOV tasandil. Kogukonnatöö arendamise võimalused lastekaitses.

10.30 – 10.45 *Paus*

10.45 – 12.15 Laste ja perede olukorra analüüsimine kohalikus omavalitsuses, miks ja kuidas.

12.15 – 12.45 *Lõuna*

12.45 – 14.15 Tulemuspõhine ennetusstrateegia KOV tasandil.

14.15 – 14.30 *Paus*

14.30 – 16.00 Teema jätkub.

Koolituse käigus teostatav kodutöö: esimene osa kodutööst täidetakse enne koolitusele tulemist ja võetakse täidetud ülesanne koolitusele paberkandjal kaasa. Teine osa kodutööst täidetakse pärast koolitust ning saadetakse koolitaja e-mailile.

1. osa enne koolitust:

Palun kirjeldage ja analüüsige, kuidas teostate hetkel ennetustegevust kohaliku omavalitsuse tasandil, vastates järgnevatele:

1. Millised on teie kogukonna vajadused ja võimalused laste ja perede heaolu tagamise?
2. Kas teil on KOV tasandil koostatud valdkondlik arengukava ja millised on lastekaitse valdkonna prioriteetsed tegevused?
3. Millised on teie olulisemad sihtrühmad (kogukonna tasandil) ja nendega seotud soovitud tulemused?
4. Milliseid sekkumisi te lastekaitsetöös hetkel kasutate? Millist teaduspõhist sekkumist või programmi te oma KOV-is kasutate?
5. Kuidas saate aru, et teie poolt kasutatavad sekkumised toimivad?
6. Kuidas toimub sekkumiste kvaliteedi hindamine?
7. Kuidas toimub ennetustegevuste planeerimine teie KOV-is praegu?
8. Millega olete taganud vajalike teenuste jätkusuutlikkuse ja järjepidevuse oma KOV-is?

Soovitame selle ülesande täitmisel kaasata ka teisi valdkonnaga otseselt või kaudselt seotud spetsialiste/kolleege/partnereid.

2. osa peale koolitust

Variant A: Palun kirjutage essee (maks. 2 A4 lk): Laste ja perede heaolu tagamiseks vajalikud ennetustegevused ja kogukonnatöö võimalused meie kohalikus omavalitsuses. Essees palume tuua oma nägemus sellest, kuidas peaks muutuma lastekaitsepoliitika teie KOV-is, et tagada tulemuslik ennetustöö.

Variant B: Oma praktika analüüs vastavalt Sotsiaaltöötaja kutsestandardi kompetentsile B.2.7. Teavitus- ja ennetustöö kogukonnas, kogukonna aktiveerimine ja B.2.10 Lastekaitse, tegevusnäitaja 1). /*Sotsiaaltöötaja tase 6*/.
Või kompetents B.2.8 Teavitus- ja ennetustöö kogukonnas, kogukonna aktiveerimine ja B.2.12 Lastekaitse, tegevusnäitaja 1) /*Sotsiaaltöötaja tase 7*/.

Õpiväljundid:

Koolitusel osalenu:

- mõistab ennetustöö eesmärgi, sisu ja sellega kaasnevaid ülesandeid,
- teadvustab enda rolli kodanikuvastutuse ja kogukonna ühiselu edendamisel,
- tähtsustab KOV laste ja perede heaolu profiili koostamist ja mõistab selle kasulikkust.

Koolitaja: Tiina Merkuljeva, *International Supervision and Coaching Institute* superviisor, terapeut ja koolitaja. Tegev vaimse tervise valdkonnas aastast 2000, lastekaitsevaldkonnas aastast 2011. Osalenud Sotsiaalkindlustusameti Lastekaitseüksuse piirkondlike üksuste loomises ning laste ja perede heaolu profiili väljatöötamises.

Maht: 20 akadeemilist tundi, millest 16 on auditoorne ja 4 iseseisev töö.

Kohustuslik lugemine osalejale:

Kutsestandard. Sotsiaaltöötaja, tase 7

<https://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10536292/pdf/sotsiaaltootaja-tase-7.7.et.pdf>

Lastekaitseseadus. RT I 06.12.2014, 1. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/106122014001>

§ 4 – Lapse heaolu

§ 5 – Lapse õiguste ja heaolu tagamise põhimõtted

§ 6 – Ennetamine

§ 7 – Lapsevanema ja last kasvatava isiku vastutus

§ 8 – Koostöö

§ 15 – Sotsiaalkindlustusameti ülesanded

§ 17 – Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded

Uued põhimõtted Lastekaitseseaduses: <http://www.sm.ee/et/uued-pohimotted-lastekaitseseaduses>

Laste ja perede arengukava 2012-2020 (2011). Strateegiline eesmärk nr 3, lk 25-44

Laste ja perede arengukava 2012-2020 (2011). Rahvatervise mudelile tuginev lähenemine ennetustöös, lk 66

Laste ja perede heaolu profiili koostamine. Juhend kohalikule omavalitsusele. (2016).

https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Lapsed_ja_pered/Lapse_oigused_ja_heaolu/ska_lpp_juhend_290416.pdf

Laste ja perede heaolu profiil. Sotsiaalkindlustusameti kodulehel asuv elektrooniline variant. [KOV laste ja perede heaolu profiil](#).

Soovituslik materjal:

Lapse heaolu mõõtmise käsitlus. (2014). https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/sites/default/files/content-editors/Lapsed_ja_pered/lapse_heaolu_mootmise_kasitus.pdf

Edovald, T. (2015). Tõenduspõhine sekkumine - vaenlane või abimees töös laste ja peredega? *Sotsiaaltöö*, 4, 63-70.

Urponen, K., ja Mattila, R. (2013). Tõenduspõhise praktika võimalused sotsiaaltöös. *Sotsiaaltöö*, 1, 20-4.

Edovald, T. (2011). Ennetusöö ja tõenduspõhised sekkumised laste ja perede arengukava kontekstis. *Sotsiaaltöö*, 4, 8-11.

Tõenduspõhised sekkumised. Sotsiaalkindlustusameti kodulehel asuv Eestis olemasolevate tõenduspõhiste sekkumiste kaardistus:

<https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/piirkondlike-üksuste-loomine-last-ja-perede-toetamiseks>

Näiteid ennetusprogrammidest ja headest praktikatest. Tervisearengu Instituudi kodulehel.
<http://www.terviseinfo.ee/et/tervise-edendamine/koolis/olulised-abimaterjalid/uimastiennetus/uimastiennetusjuhend/lisad/01>

Lisamaterjal programmide kohta (valik):

Mitmedimensiooniline pereteraapia: <http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/mitmedimensiooniline-pereteraapia/>

VEPA käitumisoskuste mäng: <http://www.tai.ee/et/instituut/koostooprojektid/vepa-kaitumisoskuste-mang>

SPIN programm: <http://www.spinprogramm.ee/>

KiVa programm: <http://www.kivaprogram.net/estonia>

Agressiooni Asendamise Treening (AAT). (Aggression Replacement Training – ART). Päris kodulehte ei leidnud. <http://www.teankoolitus.ee/Koolitusteenused>

EFEKT programm: <http://www.tai.ee/et/instituut/pressile/uudised/3303-koolides-algas-lastevanemaid-kaasav-alkoholiennetuse-programm>

Kiusamisest vabaks: <http://kiusamisestvabaks.ee/>

Vanemlusprogramm “Imelised aastad”:

<http://www.tai.ee/et/instituut/koostooprojektid/vanemlusprogramm>

Rajaver, A. (2014). Vanemlusprogramm parandab laste elu ja tulevikuväljavaateid. *Sotsiaaltöö* 6, lk 22-24
http://www.tai.ee/images/Artiklid/Sotsiaalpoliitika_Vanemlusprogramm_parandab_laste_elu.pdf

Kasvandik, L., Edovald, T., Treial, K., Vajakas, K. (2014). "Vanemlusprogrammide Triple P ja Incredible Years süsteemide võrdlev analüüs" http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Ministeerium_kontaktid/Uuringu_ja_analuusid/Sotsiaalvaldkond/vanemlusprogrammide_vordlev_analueues_loppraport.pdf

Justiitsministeeriumi koduleht. „Turvaliste kogukondade Eesti “ konverentsi materjal. (2016)

https://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/turvaliste_kogukondade_eesti_a4_screen_turulised.pdf

Kübar U. (2011). Hea huvikaitse. Kuidas kaasata liitlasi ja mõjutada otsuseid? EMSL, Vabaühenduste liit.

<http://www.ngo.ee/sites/default/files/files/Hea%20Huvikaitse.pdf>

65 ideed kohaliku tasandi organisatsioonidele. Vaimse tervise peatükk (lk. 87-100). Tervisearengu Instituut.

2016. https://intra.tai.ee//images/prints/documents/146305946457_kuidas_edendada_est.pdf

Õppekava rühm Täienduskoolituse standardis: sotsiaaltöö ja nõustamine